

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ostrava 4. června 2019

VELKÁ FRANCOUZSKÁ OPERA ROBERT DÁBEL POPRVÉ V OSTRAVĚ

Ve čtvrtek 13. června v 18.30 hodin zazní vůbec poprvé v Divadle Antonína Dvořáka opera *Robert d'ábel* Giacoma Mayerbeera (1791–1864). Operu napsal skladatel v roce 1831 a naprosto se trefil do vkusu operního publika té doby, které vyžadovalo velkolepé podívané s nádhernými áriemi, s efekty a velkými baletními čísly. Tzv. velká francouzská opera (grande opéra) byla ve své době pojmem. Robert d'ábel skladateli odstartoval kariéru a fenomenální úspěch jeho oper zastínil i jeho dnes mnohem hranější současníky.

Giacomo Meyerbeer (1791–1864) byl původem německý Žid (vlastním jménem Jacob Liebmann Beer), ale představuje typicky kosmopolitní osobnost. Na základě svého hudebního vzdělání v Rossiniho škole byl Ital, posléze Francouz, neboť ve Francii dlouho pobýval a tvořil. Doslova ovládl operní jeviště Evropy své doby. Módně zpracovaným *Robertem d'áblem* zahájil řadu svých úspěchů; slavné byly i jeho další opery: *Hugenoti*, *Prorok* či *Afričanka*.

Díla té doby byla postavena na efektní podívané za použití obrovské jevištní mašinérie s ohni, výbuchy a honosnou výpravou. Nezáleželo na pravdivosti ani realističnosti, důležité byly rozsáhlé (a slavné) árie a patetické hudební kontrasty, vložená baletní čísla a početné sbory. *Roberta d'ábela* Mayerbeerův současník Fryderyk Chopin nazval „... mistrovským kusem, kde d'ábové zpívají na hlásné trouby a mrtví vstávají z hrobů“ – také díky nejznámější baletní scéně mrtvých jeptišek, které svádějí rytíře Roberta. *Robert d'ábel* je legendou o lásce, cti, moci i nesmrtelnosti zosobněné středověkým rytířem. Ale francouzská grand opéra logicky musí mít atributy života po francouzsku, který nejlépe vystihuje český překlad tohoto libretového dvojverší: „*Vino, hra a krásky / jsou naše jediné lásky.*“

V originální verzi má opera čtyři hodiny čistého času. Redukce pro současného diváka byly nezbytné – opera tak získala dramatický spád od zvednutí opony do posledních taktů. „Finální součet našich škrťů se zastavil na čísle 83,“ říká autor hudebního nastudování v NDM Adam Sedlický. „V průzračné hudbě *Roberta d'ábela* najdeme opravdu nádherné árie, například efektní úvod druhého dějství v podobě Robertovy árie nebo kavatinu (pozn.) princezny Isabelly ve čtvrtém dějství,“ doplňuje dirigent.

„Ve své době byl *Robert d'ábel* opravdu opulentní hit. Pro mne je dnes ale důležité najít podstatu příběhu i na úkor utlumení těch grandiózních efektů. Opera jako taková je na druhé straně výsostně obrazový žánr, takže i v naší inscenaci půjde o velké obrazy a diváci nebudou ochuzeni o vizuální efekty s vysokým počtem účinkujících. Ve vší spektakulárnosti středověké legendy o získání duše rytíře pro peklo ale musíme myslet

Šárka Swiderová

Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava

GSM: +420 604 238 789

E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz

www.ndm.cz

především na intimní a velmi dojemný příběh milenců – vévody Roberta a princezny Isabelly,“ řekl o svém přístupu režisér Dominik Beneš, absolvent operní režie na Akademii múzických umění v Praze.

Zásadním prvkem velké francouzské opery jsou, jak již bylo zmíněno, výprava a vizuální efekty. „*Ve scéně se protíná několik rovin myšlenek, tou zásadní je kontrast světla a tmy: chrám, zašlá krása historických chrámových fresek s archandělem Michaelem zabíjejícím d'ábla jakožto obraz nejvyššího dobra přemáhajícího zlo. Monumentální výjevy z obrazu Pád andělů Pietera Brueghela staršího či gotický chrlič, ze kterého se sype písek. Další metaforickou rovinou scény je pro mě vstup z posvátného prostoru do pekla – ze světla do tmy, prostupnost z jednoho světa do druhého, pomyslná brána pekel. Nebo reakce na gotické výtvarné umění, které přímo souvisí s původním záměrem opery,*“ popsal scénograf David Janošek svůj přístup k inscenaci *Roberta d'ábla* v NDM.

Roberta d'ábla uvádí opera NDM vůbec poprvé, v Česku naposledy zazněl v pražské Státní opeře před 14 lety. Příběh se točí kolem lásky princezny Isabelly a vévody Roberta Normandského, kterého se snaží ovládnout jeho intrikánský přítel Bertram. Faustovsky laděná legenda s dobrým koncem má v Ostravě skvělé obsazení: ozdobí ji zvučná jména operních sólistů z celé Evropy.

V titulní roli vévody Roberta, ohroženého intrikami přítele, budou alternovat maďarský tenorista György Hanczár a Španěl José Manuel. Role Bertrama, přítele vévody a zároveň d'ábla, je velkou výzvou pro basbarytonisty Martina Gurbaľa i Miloše Horáka. Těšit se diváci mohou také na koloraturní sopranistky Marianu Hochelovou a Janu Siberu (role Isabelly, sicilské princezny), mezzosopranistky Soňu Godarskou a Michaelu Zajmi (Alice) či tenoristy Václava Čížka a Martina Šrejmu (Raimbaut).

Autory libreta podle středověké francouzské legendy jsou Eugène Scribe a Casimir Delavigne.

Režie Dominik Beneš, hudební nastudování Adam Sedlický, dirigent Marek Šedivý.

Premiéra v Divadle Antonína Dvořáka ve čtvrtek 13. června v 18.30 hodin, první repríza tamtéž v sobotu 15. června. V sezóně uvedeme poté už jen jednou – 19. června.

Pozn. KAVATINA – velká operní árie, kdy je zpěvák na jevišti samostatně. Především v italské opeře (Rossini, Donizetti), ale také ve francouzské 19. století (to je náš případ). Vyžaduje náročné vokální zpracování, které zpěvákovi umožňovalo předvést své dovednosti, a co možná nejlépe se tak představit obecnstvu. Kavatina se zpravidla zpívala při vstupu postavy na scénu a jejím smyslem pak bylo seznámení s jejím charakterem či posláním.

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz